

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษา ระดับปัญหาการชำระภาษี โรงเรือนและที่ดินของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษานำมาสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการชำระภาษี โรงเรือนและที่ดินของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาการชำระภาษี โรงเรือนและที่ดินของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการชำระภาษี โรงเรือนและที่ดินของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานการศึกษา

1. ระดับปัญหาการชำระภาษี โรงเรือนและที่ดินของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชนผู้เสียภาษี โรงเรือนและที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด เปรียบเทียบพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกันในการชำระภาษี มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษี โรงเรือนและที่ดินแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้เสียภาษี โรงเรือนและที่ดิน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 จำนวน 719 คน (บัญชีรายชื่อผู้เสียภาษี โรงเรือนและที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553)

2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้โดยการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane. 1973 : 727) และได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 257 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่มีเนื้อหาของแบบสอบถามเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลในการวัดระดับความคิดเห็นของประชาชนผู้มีหน้าที่ชำระภาษีโรงเรียนและที่ดินใน 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

คะแนน 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก

คะแนน 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการชำระภาษีโรงเรียนและที่ดิน ของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งหมด 5 คำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ในการรวบรวมประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ และถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืน
2. นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาลงรหัสและบันทึกคะแนนแต่ละข้อลงในแบบลงรหัส

(Coding Form)

3. หลังจากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบของผู้เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งหมด 8 องค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้สถิติ F – test (One – way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least significant difference)
3. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน ของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และอภิปรายเชิงพรรณนา

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน ของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ปราบกฏผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วย

1.1 ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือน และที่ดินของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน ของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรายด้าน ดังนี้

1.2.1 พบว่า ระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินของประชาชน ในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.2.2 พบว่า ระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินของประชาชน ในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลบัวแดง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.2.3 พบว่า ระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินของประชาชน ในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลคอกกล้า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.2.4 พบว่า ระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินของประชาชน ในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลโพนสูง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.2.5 พบว่า ระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินของประชาชน ในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.2.6 พบว่า ระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินของประชาชน ในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.2.7 พบว่า ระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินของประชาชน ในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแคน อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.2.8 พบว่า ระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินของประชาชน ในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน ของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมแตกต่างกันในทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD (Least significant difference) ดังนี้

ด้านอัตราภาษีโรงเรือนและที่ดิน พบว่า

1. ประชาชนตำบลโนนสง่า มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตำบลมีความแตกต่างจากประชาชน ทั้ง 7 ตำบล โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2. ประชาชนตำบลคอกกล้า มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรียน และที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตำบลมีความแตกต่างจากประชาชนตำบลโพนสูง ตำบลหนองแคน และตำบลชีเหล็ก โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3. ประชาชนตำบลโพนสูง มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรียน และที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตำบลมีความแตกต่างจากประชาชนตำบลสระบัว และตำบลโนนสวรรค์ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

4. ประชาชนตำบลสระบัว มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรียน และที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตำบลมีความแตกต่างจากประชาชนตำบลหนองแคน และตำบลชีเหล็ก โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

5. ประชาชนตำบลโนนสวรรค์ มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรียนและที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตำบลมีความแตกต่างจากประชาชนตำบลหนองแคน และตำบลชีเหล็ก โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ด้านการบริการชำระภาษีโรงเรียนและที่ดิน

1. ประชาชนตำบลโนนสง่า มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรียนและที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตำบลมีความแตกต่างจากประชาชนทั้ง 7 ตำบล โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2. ประชาชนตำบลคอกกล้า มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรียน และที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตำบลมีความแตกต่างจากประชาชนตำบลสระบัว โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3. ประชาชนตำบลโพนสูง มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรียน และที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตำบลมีความแตกต่างจากประชาชนตำบลโนนสวรรค์ และตำบลหนองแคน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

4. ประชาชนตำบลสระบัว มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรียน และที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม ตำบลมีความแตกต่างจากประชาชนตำบลโนนสวรรค์ และตำบลหนองแคน โดยมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ .05

3. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการชำระภาษีโรงเรียนและที่ดิน ของประชาชน ในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด เรียงลำดับจากจำนวนมากไปน้อย เป็นรายด้านดังนี้ ด้านการชำระภาษีโรงเรียนและที่ดิน คือ ควรจัดให้เจ้าหน้าที่ออกสำรวจ และแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการชำระภาษีโรงเรียนและที่ดิน จำนวน 17 คน ควรมีการประชุมชี้แจงรายละเอียดก่อนดำเนินขั้นตอนการจัดเก็บภาษีโรงเรียนและที่ดิน จำนวน 11 คน และควรให้มีการติดป้ายประชาสัมพันธ์รายละเอียดการชำระภาษีโรงเรียนและที่ดิน ไว้ที่อ่านได้ สะดวก ชัดเจน จำนวน 4 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 32 คน ด้านแรงจูงใจในการชำระภาษีโรงเรียนและที่ดิน คือ ควรให้มีการจับสลากลุ้นรับของรางวัลในการมาชำระภาษีโรงเรียนและที่ดิน ภายในกำหนดเดือน กุมภาพันธ์ ของทุกปี จำนวน 26 คน ด้านการบริการชำระภาษีโรงเรียนและที่ดิน คือ ควรให้มีเจ้าหน้าที่ออกบริการประชาชนในพื้นที่ มีความจริงใจเป็นมิตร และเสมอภาคกันในการจัดเก็บภาษีโรงเรียนและที่ดิน จำนวน 19 คน ด้านข้อมูลข่าวสารภาษีโรงเรียนและที่ดิน คือ ควรมีการแจ้งล่วงหน้าของการกำหนดวัน เวลา ในการจัดเก็บภาษีโรงเรียนและที่ดิน ให้ชัดเจน จำนวน 8 คน และด้านอัตราภาษีโรงเรียนและที่ดิน คือ ควรให้มีการประชาสัมพันธ์รายละเอียดอัตราค่าภาษีและขั้นตอนการประเมินภาษีที่ชัดเจน จำนวน 7 คน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือน และที่ดิน ของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษานำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือน และที่ดิน ของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาดังกล่าวเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้และผู้ศึกษา ได้นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ด้านอัตราภาษีโรงเรือนและที่ดิน พบว่าระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือน และที่ดิน ของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและจำแนกเป็นรายชื่อ มีปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ อัตราภาษีไม่มีความเหมาะสมไม่มีการกำหนดอัตราค่าเช่าต่อตารางเมตร และมีการประเมินภาษีไม่ เป็นธรรม

2. ด้านการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน พบว่าระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือน และที่ดิน ของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับน้อยและจำแนกเป็นรายชื่อ มีปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน อยู่ใน ระดับปานกลาง 3 ข้อ และระดับน้อย 2 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ไม่มีขั้นตอนในการชำระภาษีที่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน ไม่มีการจัดทำป้ายบอกขั้นตอนและหลักฐานประกอบการ ชำระภาษี ไม่มีการกำหนดเวลาการให้บริการอย่างชัดเจน ผู้ชำระภาษีไม่มีความรู้เกี่ยวกับภาษี โรงเรือนและที่ดิน และผู้ชำระภาษีไม่ทราบถึงผลประโยชน์ในการชำระภาษี

3. ด้านแรงจูงใจในการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน พบว่าระดับปัญหาการชำระภาษี โรงเรือนและที่ดิน ของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและจำแนกเป็นรายชื่อ มีปัญหาการชำระภาษี โรงเรือนและที่ดิน อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ และระดับน้อย 1 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ไม่มีการจัดให้เจ้าหน้าที่บริการนอกเวลาราชการในการรับชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน ไม่มีการ บริการจัดเก็บภาษีเคลื่อนที่เวลาที่ใช้ในการติดต่อชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินใช้เวลานานจึงแล้ว เสร็จและไม่มีการจัดเจ้าหน้าที่ให้การต้อนรับหน้าตึกเข้มแข็งแจ่มใสและเต็มใจให้บริการ

4. ด้านข้อมูลข่าวสารภายในโรงเรียนและที่ดิน พบว่าระดับปัญหาการชำระภาษี โรงเรียนและที่ดิน ของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับน้อยและจำแนกเป็นรายชื่อ มีปัญหาการชำระภาษีโรงเรียนและที่ดิน อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ และระดับน้อย 2 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ไม่มีการรายงานการจัดเก็บรายภาษีให้ทราบ ไม่มีการจัดเจ้าหน้าที่ออกประชาสัมพันธ์และเชิญชวนร่วมกันชำระภาษี ไม่มีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อ เช่น วิทยุกระจายเสียงรถยนต์ส่วนราชการ ไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ชำระภาษีทราบถึงรายละเอียดของการชำระภาษีและ ไม่มีการออกหนังสือแจ้งเตือนการชำระภาษีก่อนล่วงหน้า

5. ด้านการบริการชำระภาษีโรงเรียนและที่ดิน พบว่าระดับปัญหาการชำระภาษี โรงเรียนและที่ดิน ของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและจำแนกเป็นรายชื่อ มีปัญหาการชำระภาษีโรงเรียนและที่ดิน อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ และระดับน้อย 2 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ไม่มีการจัดเจ้าหน้าที่ให้บริการเวลาพักเที่ยง การปฏิบัติต่อผู้มาชำระภาษีไม่มีความเสมอภาค เจ้าหน้าที่ไม่มีความเป็นกันเอง สถานที่จอดรถมีไม่เพียงพอต่อการมาชำระภาษีและ ไม่มีการจัดหาน้ำดื่มบริการแก่ผู้มาชำระภาษี

ผลการศึกษาสอดคล้องกับ ชะลอ ยศสมันติ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารายได้ของท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีภาษีโรงเรียนและที่ดิน ตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรียนและที่ดิน พ.ศ. 2475 ผลการศึกษาพบว่าในท้องถิ่นที่จะมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจัดเก็บภาษีโรงเรียนและที่ดินนั้นควรมีการปรับปรุง โครงสร้างภาษี เรื่องการลดหย่อนและยกเว้นภาษี โดยการขยายฐานภาษีให้กว้างขึ้น มีการปรับปรุงวิธีการประเมินภาษีจากการตีราคาจากค่าเช่ารายปีเป็นการตีราคาจากมูลค่าทรัพย์สินแทนปรับปรุงอัตราภาษีโดยไม่กำหนดไว้อัตราเดียวแต่ควรกำหนดไว้หลาย ๆ อัตรา เพื่อให้ท้องถิ่นมีอำนาจเลือกกำหนดอัตราภาษีได้ เองตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น ปรับปรุงแก้ไขบทบังคับให้สูงขึ้นการปรับปรุงการบริหารจัดเก็บรายได้ โดยปรับปรุงการเพิ่มประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ด้านการจัดเก็บรายได้ ควบคุม ตรวจสอบ ติดตาม เร่งรัดรายได้ ภาษีค้างชำระ และควรมีการวางแผนการจัดเก็บ และวางเป้าหมายไว้ อย่างชัดเจน

สอดคล้องกับ วิจิตร ตระกูลมัยผล (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาความรู้และเจตคติของผู้เสียภาษีต่อการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาและระดับรายได้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้เสียภาษีที่มาติดต่อเสียภาษีที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่ 14 จำนวน 400 คน

ผลการศึกษาพบว่าผู้เสียภาษีส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในระดับดี ผู้เสียภาษีในแต่ละช่วงอายุและแต่ละระดับการศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกัน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้เสียในแต่ละช่วงและระดับรายได้มีเจตคติต่อการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนผู้เสียภาษีที่มีเพศและระดับการศึกษาต่างกันมีเจตคติต่อการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยเสนอแนะให้กรมสรรพากรประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ผู้เสียภาษีให้มากกว่านี้ จะทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเสียภาษีมากขึ้น ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องควรมีมาตรการปรับปรุงแก้ไขวิธีการเสียภาษีให้สะดวกรวดเร็ว เพื่อเป็นการเสริมสร้างความสนใจในการเสียภาษี

สอดคล้องกับ ชลัญญ มัชฌนาพงส์ (2542 : 151) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างของภาษีโรงเรือน และที่ดินเป็นกฎหมาย ที่บัญญัติขึ้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2475 และมีการแก้ไขเพิ่มเติมรวม 4 ครั้ง ครั้งล่าสุดเมื่อปี พ.ศ. 2542 แต่ถึงจะมีการแก้ไขอย่างไรก็ตามจากการศึกษาวิเคราะห์พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 ทั้งในแง่ของข้อกฎหมายและแนวทางปฏิบัติ พบว่า มีปัญหาอุปสรรคหลายประการ ได้แก่

ประการที่ 1 บทบัญญัติของคำว่า “โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ” และ “ที่ดินที่ใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ” ตามมาตรา 6 ว่ามีความหมายและขอบเขตครอบคลุมได้มากน้อยเพียงใดทำให้เป็นปัญหาในการนำไปปฏิบัติ และทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างผู้ที่ทำหน้าที่ในการจัดเก็บและผู้มีหน้าที่ในการเสียภาษี

ประการที่ 2 การประเมินค่ารายปีตามมาตรา 8 ที่กฎหมายกำหนดความถึงค่าเช่าที่สมควรให้เช่า ได้ในปีหนึ่ง ๆ มีความขัดแย้งว่าค่าเช่าที่สมควรให้เช่าได้นั้นเป็นเท่าใด เพราะกฎหมายให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานในการใช้ดุลยพินิจในการประเมินค่ารายปี

ประการที่ 3 ปัญหาการลดค่ารายปีตามมาตรา 13 โดยกำหนดให้ประเมินค่ารายปีเครื่องจักรที่เป็นส่วนควบกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ มักมีปัญหาเกี่ยวกับการวินิจฉัยเกี่ยวกับเครื่องจักรใดเป็นส่วนควบบ้าง กฎหมายยังให้มีการลดค่ารายปีสำหรับเครื่องจักรที่ติดตั้งอยู่ในโรงเรือนลงเหลือเพียง 1 ใน 3 ของค่ารายปีนั้น จึงเป็นปัญหากรณีติดตั้งเครื่องจักรในสิ่งปลูกสร้างก็จะไม่ได้รับการลดหย่อนค่ารายปี ซึ่งไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์

ประการที่ 4 การกำหนดอัตราภาษีในอัตราร้อยละ 12.5 ต่อปีอยู่ในเกณฑ์สูงมาก เมื่อเทียบกับอัตราร้อยละอื่น ๆ ทำให้อัตราร้อยละไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในแต่ละ

ท้องถิ่นประกอบด้วยปัญหาการจัดเก็บภาษีที่ซ้ำซ้อนกับภาษีบำรุงท้องที่ จึงเป็นปัจจัยให้ ผู้อยู่ในข่ายต้องเสียภาษี โรงเรือนและที่ดินพยายามหลีกเลี่ยงหรือหนีภาษี

สอดคล้องกับ พจนา พิชิตปัจจา (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพยายามในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ความพยายามในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ มีความพยายามในการจัดเก็บระดับปกติ ซึ่งตรงกันข้ามกับการจัดเก็บภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง (ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย และภาษีบำรุงท้องที่) ที่มีความพยายามในการจัดเก็บต่ำกว่าปกติ (ภาษีป้าย) ยกเว้น ความพยายามในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินที่มีความพยายามในการจัดเก็บไม่คงที่ อาจกล่าวได้ว่าภาษีที่จัดเก็บได้มีความสัมพันธ์ระหว่างอัตรา การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจหากเศรษฐกิจดีการจัดเก็บภาษีก็ทำได้ ปัจจัยที่มีอิทธิพล เนื่องจากการจัดเก็บดังกล่าวข้างต้นได้รับการต่อต้านจากผู้ประกอบกิจการที่ต้องเสียภาษี สรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยทางการบริหารจัดการจัดเก็บประกอบด้วย การประชาสัมพันธ์การจัดเก็บภาษี ความเชื่อในการจัดเก็บภาษี ปัญหาที่พบ คือ การขาดการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในการเสียภาษี
2. ปัจจัยความพร้อมในการจัดเก็บภาษี ประเด็นที่เป็นปัญหา คือ การกำหนดอัตราภาษีที่ยังไม่แน่นอนและเป็นการกำหนด โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพียงฝ่ายเดียว
3. ปัจจัยด้านความยืดหยุ่นในการจัดเก็บภาษีต่อการจัดเก็บภาษี เนื่องจากเป็นผลสืบเนื่องเกี่ยวกับฐานะคะแนนเสียงจึงทำให้ผู้ผลิตต้องเสียภาษีในการขาย เนื่องจากมีการแข่งขันสูงและ เกิดการแข่งขันมากขึ้น
4. ปัจจัยด้านกฎหมายเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากต่อการเสียภาษี เนื่องจากผู้ประกอบการมีการรวมตัวกันเป็นเอกภาพ เพื่อต่อรองกับองค์กรปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งอัตราในการจัดเก็บ

สอดคล้องกับ มนตรี จูติโกภา (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับภาษีธุรกิจให้เช่าอาคาร : ศึกษากรณีภาษีโรงเรือนและที่ดิน ผลการศึกษาพบว่าปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับภาษีธุรกิจให้เช่าอาคารทั้งในแง่กฎหมาย และแนวปฏิบัติพบว่ามีปัญหาดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการจัดเก็บภาษีหลายประเภทจากธุรกิจให้เช่าอาคาร (จากทรัพย์สินอันเดียวกัน) ทั้งจากส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น โดยยึดหลักการจัดเก็บภาษีที่ดีไม่ควรจัดเก็บภาษีหรือภาระภาษีหลายครั้ง รัฐควรขจัดการะภาษีดังกล่าวเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้เสียภาษี
2. ปัญหาการกำหนดอัตราภาษีในอัตราร้อยละ 12.5 ต่อปี เป็นอัตราที่สูงมากและไม่ให้มีการหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน

3. ปัญหาบทบัญญัติของคำว่า “และซึ่งมิได้ใช้เป็นทรัพย์สินค่า หรือประกอบการอุตสาหกรรม” ตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 เกี่ยวข้องและมีผลกระทบต่อธุรกิจให้เช่าอาคารอย่างไรเนื่องจากความไม่ชัดเจนว่ามีความหมายและขอบเขตครอบคลุมได้มากน้อยเพียงใด ทำให้ปัญหาในการนำไปปฏิบัติ และทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างผู้ทำหน้าที่ในการจัดเก็บ และผู้ทำหน้าที่ในการเสียภาษี

สอดคล้องกับ วิชัย กว้างสวัสดิ์ (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้กล่าวถึงศึกษาปัจจัยที่มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพ ในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน เทศบาลตำบลกุศลิม อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน และด้านประสิทธิภาพของพนักงานจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมีประสิทธิภาพสูง ส่วนความคิดเห็นด้านลักษณะของกฎหมายโรงเรือนและที่ดิน ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติตามกฎหมายภาษีโรงเรือนและที่ดินและ โครงสร้างภาษีโรงเรือนและที่ดินมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมีประสิทธิภาพปานกลางประชาชนผู้เสียภาษีเทศชายและเทศหญิงมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน โดยรวมทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกันประชาชนผู้เสียภาษีที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน โดยรวมและเป็นรายด้าน 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่มีความคิดเห็นในด้านความสำนึกในหน้าที่ในการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน และบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติตามกฎหมายภาษีโรงเรือนและที่ดินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สอดคล้องกับ ศิริรัตน์ ชีพสมุทร (2550 : 87-91) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระภาษีท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีลักษณะการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระภาษีท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ที่มีลักษณะการรับรู้ที่น้อย ระดับความพึงพอใจของประชาชนผู้ชำระภาษีที่มีต่อการให้บริการในการชำระภาษี ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการด้านการออกประชาสัมพันธ์ ด้านความคาดหวัง ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนผู้มีหน้าที่ชำระภาษีมีความสนใจในการชำระภาษีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการชำระภาษีท้องถิ่น พบว่า ปัจจัยด้านอาชีพและความพึงพอใจทั้ง 3 ด้าน มีผลต่อความสนใจของประชาชนในการชำระภาษีท้องถิ่น

ไม่สอดคล้องกับ กัญญา สุวรรณแสม (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพยายามในการจัดเก็บภาษีสรรพากรของจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทย โดยทำการศึกษาดัชนีที่แสดงระดับความพยายามในการจัดเก็บภาษีสรรพากรในจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2525 และ พ.ศ. 2529 และเน้นเฉพาะภาษีอากรรวมทั้งภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล

และภาษีการค้า เพื่อที่จะปรับปรุงและหาแนวทางที่ดีในการจัดเก็บภาษีอากรให้ดียิ่งขึ้นตลอดจนการนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้ในการจัดเก็บของประเทศด้วย

ไม่สอดคล้องกับ วรพิตย์ มีมาก (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างการคลังของหน่วยงานการปกครองท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดเชียงใหม่ มีข้อค้นพบที่สำคัญคือ ๆ

1. รัฐบาลรวมอำนาจทางการคลังเอาไว้ที่ส่วนกลาง ยังไม่ให้อิสระแก่ท้องถิ่นเท่าที่ควร ทั้งการจัดเก็บรายได้และการใช้จ่ายเงินท้องถิ่นไม่สามารถกำหนดอัตราภาษีและค่าธรรมเนียมได้ด้วยตนเอง ผลลัพธ์ก็คือ ท้องถิ่นขาดความคล่องตัวในการจัดการทางการคลัง เพื่อพัฒนาท้องถิ่นตนเอง ทำให้รายได้หลักของท้องถิ่นพึ่งภาษีเสริมและภาษีแบ่งจากรัฐบาลรวมทั้งเงินอุดหนุนจำนวนมากจากรัฐบาล

2. ท้องถิ่นยังไม่สามารถพึ่งตนเองทางการคลังได้ ผลการวิเคราะห์สถานะทางการคลังชี้ให้เห็นว่าท้องถิ่นทุกแห่งไม่มีสมรรถนะในการบริหารงานพัฒนา แม้กระทั่งสมรรถนะในการบริหารงานประจำก็อยู่ในสภาพที่น่าเป็นห่วง

3. การบริหารงานภาษีอากรยังขาดประสิทธิภาพ

4. ความสำนึกในการเสียภาษีอากรของประชาชนอยู่ในระดับต่ำ

5. โครงสร้างทางกฎหมายระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับภาษีอากรท้องถิ่นไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาท้องถิ่น ผลจากการวิจัยยังพบอีกว่า ทรัพย์สินที่ได้รับการยกเว้นมีมากเกินไปฐานภาษีแคว้นและอัตราภาษีต่ำเกณฑ์การจัดสรรยังไม่เหมาะสมรวมทั้งระเบียบว่าด้วยการเงินสะสมและเงินกองทุนของท้องถิ่นยังมีข้อจำกัดอยู่มาก

ไม่สอดคล้องกับ สมพงษ์ ตัญญาพิทย์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการหลบหนีและหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นการศึกษาในลักษณะการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ในสองประเด็น คือ ประเด็นแรก เป็นเรื่องเกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัญหาการคืนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ไม่ถูกต้องกับประเด็นการป้องกันปราบผู้หลบหนีและหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผลการวิจัยพบว่า กรมสรรพากรซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มได้ดำเนินการต่าง ๆ เพื่อป้องกันและปราบปรามอย่างต่อเนื่องแต่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรสาเหตุสำคัญ คือ ประชาชนผู้เสียภาษีขาดจิตสำนึกรับผิดชอบและมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเสียภาษีอากร เจ้าหน้าที่สรรพากรขาดความรู้ความสามารถและทักษะในการตรวจสอบรวมทั้งเจ้าหน้าที่บางคนยังมีการทุจริตและประพฤติมิชอบกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ยังไม่รัดกุมเพียงพอ มีช่องโหว่ ขาดเครื่องมือเครื่องใช้และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการควบคุมและตรวจสอบและสุดท้ายก็คือขาดความร่วมมือจากประชาชนทั่วไปที่จะช่วยควบคุมดูแล โดยผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขโดยรัฐต้องมีมาตรการทั้งระยะสั้นและระยะยาวในเรื่องการเสริมสร้างความสมัครในการ

เสียภาษีให้แก่ประชาชน โดยกระตุ้นให้เกิดความสำนึกรับผิดชอบและทัศนคติที่ดีในการเสียภาษีมี การพัฒนาบุคลากรที่มีหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะและคุณธรรม ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ให้ชัดเจน รัดกุม และนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ในการควบคุม และตรวจสอบรวมทั้งกระตุ้นและจูงใจประชาชนเห็นความจำเป็นและความสำคัญในการจัดเก็บ ภาษี เพื่อให้เกิด ความร่วมมือในการควบคุมและดูแลมิให้เกิดการหลบหนีและหลีกเลี่ยงภาษีอีกทาง

ไม่สอดคล้องกับ พรรรัตน์ วงษ์ชัยสุวรรณ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหาร การจัดเก็บภาษีในภาคการเกษตร ที่สำนักงานสรรพากรอำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ในปีงบประมาณ 2539 – 2540 ผลการศึกษาพบว่าการจัดเก็บภาษีในภาคการเกษตรมีปัญหา 2 ประการ คือ

1. การจัดเก็บภาษีให้ได้ผลตามเป้าหมายขึ้นอยู่กับความสมัครใจของผู้เสียภาษี จาก การศึกษาพบว่า มีเกษตรกรในอำเภอสามชุกยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีในปี พ.ศ. 2540 จำนวน 14 ราย มีเงินได้รวม 12,090,000 ล้านบาท แต่จากข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจของอำเภอสามชุก พบว่า มีผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรประมาณแปดพันกว่าครัวเรือน และมีมูลค่าของสินค้าเกษตรที่ ได้ขายในปี พ.ศ. 2540 เป็นจำนวนเงิน 385.14 ล้านบาท ซึ่งพบความแตกต่างจากจำนวนผู้ยื่น เสียภาษีและจำนวนเงิน ได้ที่ต้องยื่นเสียภาษีเป็นจำนวนมากจากการศึกษาออกแบบสอบถาม เกษตรกรถึงสาเหตุแห่งการไม่ยื่นแบบเสียภาษีได้ข้อสรุปว่า

- 1.1 อาชีพเกษตรกรมีรายได้ไม่แน่นอน

- 1.2 มีต้นทุนค่าใช้จ่ายสูง

จากการที่เจ้าหน้าที่สรรพากรอำเภอสามชุกเข้าขยายฐานภาษีในภาคการเกษตร และได้มีการชี้แจง เกี่ยวกับข้อกฎหมายให้เกษตรกร ได้รับทราบแล้ว ซึ่งเงินภาษีอากรที่จะเสียขั้นต่ำจำนวน ปีละ จำนวน 300 บาท (จากฐานรายรับ 60,000 บาทต่อปี) คิดโดยเฉลี่ยแล้วเดือนละ 25 บาท เป็นจำนวน เงินที่เกษตรกรมีกำลังที่ชำระได้ข้ออ้างเรื่องเงิน ได้ไม่แน่นอนและค่าใช้จ่ายสูงน่าจะไม่ใช่สาเหตุที่ แท้จริงซึ่งผู้วิจัย ได้ตั้งข้อสังเกตการณ์ไม่ยื่นแบบเสียภาษีว่าสาเหตุน่าจะมาจากการขาดจิตสำนึกของ ผู้เสียภาษีมากกว่า

2. การจัดเก็บภาษีให้ได้ผลขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ ผลการศึกษาวิจัย พบว่าในปี 2538,2539 เจ้าหน้าที่ไม่ได้มีการขยายฐานภาษีไปในภาคเกษตรจะขยายฐานภาษีไปใน ภาคอุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรมทำให้ภาคเกษตรไม่เข้าใจในเรื่องการเสียส่งผลกระทบต่อ รายได้การจัดเก็บภาษีในปี 2540 ได้มีการริเริ่มขยายฐานภาษีไปยังภาคการเกษตรเนื่องจากประสบ ปัญหาในการจัดเก็บภาษีไม่ได้ตามเป้าหมายซึ่งผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า

2.1 เจ้าหน้าที่ขาดการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาทำให้การแก้ปัญหาล่าช้า

2.2 ขาดการวางแผนการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าเป็นการทำงานโดยไร้ทิศทางและจุดมุ่งหมายเมื่อเกิดปัญหาไม่สามารถแก้ปัญหาได้ทันเวลาที่

2.3 ขาดประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์เนื่องจากในการประชาสัมพันธ์ที่จะมุ่งเน้นในเชิงรับ คือ ให้ความรู้เป็นรายการในลักษณะสาระคดีไม่ชวนติดตาม และไม่สามารถสื่อสารเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้

ไม่สอดคล้องกับ กิ่งแก้ว ฤนอมธิน (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้และทัศนคติต่อการเสียภาษีของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านบึง จังหวัดชลบุรี มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาว่าผู้มีหน้าที่เสียภาษี มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการชำระภาษีให้กับเทศบาลมากน้อยเพียงไรและสำรวจว่าผู้มีหน้าที่เสียภาษีมั้ทัศนคติอย่างไรต่อการจัดเก็บภาษีของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลบ้านบึง

ผลการศึกษาพบว่าผู้มีหน้าที่เสียภาษีให้กับเทศบาลตำบลบ้านบึง ส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจในวิธีการชำระภาษี และมีความเห็นต่อวิธีการจัดเก็บภาษีของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลบ้านบึง ในทางบวกแต่ยังมีผู้เสียภาษีส่วนหนึ่งยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการวิธีการชำระภาษีและมีทัศนคติในเชิงลบต่อวิธีการจัดเก็บภาษี ผู้วิจัยจึงเสนอให้เทศบาลตำบลบ้านบึงมีมาตรการทั้งในเชิงนโยบาย เพื่อเป็นการเสริมสร้างความสมัครใจในการเสียภาษีของประชาชน และเกิดความสำนึกรับผิดชอบในการเสียภาษีและจะต้องปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีอื่นจะทำให้ประชาชนผู้เสียภาษีเกิดทัศนคติในเชิงบวกต่อทั้งหน่วยงานและเจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษีและสิ่งสำคัญคือการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ให้ประชาชนผู้เสียภาษีได้เข้าใจวิธีการ ขั้นตอนการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีสวมทั้งการจัดเก็บภาษีจะต้องเป็นไปอย่างโปร่งใสและประชาชนผู้เสียภาษีสามารถตรวจสอบการใช้จ่ายเงินได้จะเป็นส่วนสนับสนุนให้ผู้เสียภาษีมี่ความยินดีและความสมัครใจในการเสียภาษีให้กับท้องถิ่นและการหลบหนีและหลีกเลี่ยงภาษีก็น่าจะลดน้อยลง และไม่สอดคล้องกับ ญานิสสา ปัญญาภาค (2546 : 49 – 52) ได้ศึกษาการประเมินการบริหารการจัดเก็บ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ศึกษากรณีเทศบาลนครอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ด้านสถานที่
2. ด้านวิธีการจัดเก็บ
3. ด้านเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้
4. ด้านระเบียบและกฎหมาย ซึ่งโดยรวมรายค้าน้อยอยู่ในระดับมาก

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนผู้เสียภาษีโรงเรือนและที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด เปรียบเทียบพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกันในการชำระภาษี มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินแตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน ของประชาชนในเขตพื้นที่ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least significant difference) จำแนกเป็นรายด้าน ตามองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

ด้านอัตราภาษีโรงเรือนและที่ดิน พบว่า

1. ประชาชนตำบลโนนสง่า มีความคิดเห็น ต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตำบลมีความแตกต่างจากประชาชน ทั้ง 7 ตำบล โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ด้านการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน พบว่า

ประชาชนตำบลโนนสง่า มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตำบลมีความแตกต่างจากประชาชนทั้ง 7 ตำบล โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

1. ประชาชนตำบลบัวแดง มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตำบลมีความแตกต่างจากประชาชนตำบลโนนสวรรค์ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2. ประชาชนตำบลดอกกล้า มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตำบลมีความแตกต่างจากประชาชนตำบลโนนสูง โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3. ประชาชนตำบลโนนสูง มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตำบลมีความแตกต่างจากประชาชนตำบลโนนสวรรค์ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

4. ประชาชนตำบลสระบัว มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตำบลมีความแตกต่างจากประชาชนตำบลโนนสวรรค์ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

5. ประชาชนตำบลโนนสวรรค์ มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรียน และที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม ตำบลมีความแตกต่างจากประชาชนตำบลหนองแคน และตำบลโนนสวรรค์ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ด้านแรงจูงใจในการชำระภาษีโรงเรียนและที่ดิน พบว่า

1. ประชาชนตำบลโนนสง่า มีความคิดเห็น ต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรียน และที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม ตำบลมีความแตกต่างจากประชาชน ทั้ง 7 ตำบล โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ด้านข้อมูลข่าวสารภาษีโรงเรียนและที่ดิน พบว่า

1. ประชาชนตำบลโนนสง่า มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรียน และที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม ตำบลมีความแตกต่างจากประชาชนทั้ง 7 ตำบล โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2. ประชาชนตำบลคอกกล้า มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรียน และที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม ตำบลมีความแตกต่างจากประชาชนตำบลโพนสูง ตำบลหนองแคนและตำบลชีเหล็ก โดยมี นัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3. ประชาชนตำบลโพนสูง มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรียน และที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม ตำบลมีความแตกต่างจากประชาชนตำบลสระบัว และตำบลโนนสวรรค์ โดยมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ .05

4. ประชาชนตำบลสระบัว มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรียน และที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม ตำบลมีความแตกต่างจากประชาชนตำบลหนองแคน และตำบลชีเหล็ก โดยมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ .05

5. ประชาชนตำบลโนนสวรรค์ มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษี โรงเรียนและที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตำบลมีความแตกต่างจากประชาชนตำบลหนองแคน และตำบลชีเหล็ก โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ด้านการบริการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน

1. ประชาชนตำบลโนนสง่า มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตำบลมีความแตกต่างจากประชาชนทั้ง 7 ตำบล โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
2. ประชาชนตำบลคอกกล้า มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตำบลมีความแตกต่างจากประชาชนตำบลสระบัว โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
3. ประชาชนตำบลโพนสูง มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตำบลมีความแตกต่างจากประชาชนตำบลโนนสวรรค์ และตำบลหนองแคน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
4. ประชาชนตำบลสระบัว มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตำบลมีความแตกต่างจากประชาชนตำบลโนนสวรรค์ และตำบลหนองแคน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน ของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด มีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน ของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
  - 1.1 ด้านอัตราภาษีโรงเรือนและที่ดิน คือ ควรให้มีการประชาสัมพันธ์รายละเอียดอัตราค่าภาษีและขั้นตอนการประเมินภาษีที่ชัดเจน
  - 1.2 ด้านการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน คือ ควรมีการประชุมชี้แจงรายละเอียดก่อนดำเนินการขั้นตอนการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน
  - 1.3 ด้านแรงจูงใจในการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน คือ ควรให้มีการจับสลากลุ้นรับของรางวัลในการมาชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภายในกำหนดเดือน กุมภาพันธ์ ของทุกปี

1.4 ด้านข้อมูลข่าวสารภาษีโรงเรือนและที่ดิน คือ ควรมีการแจ้งล่วงหน้าของการกำหนดวัน เวลา ในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินให้ชัดเจน

1.5 ด้านการบริการการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน คือ ควรให้มีเจ้าหน้าที่ออกบริการประชาชนในพื้นที่ มีความจริงใจเป็นมิตร และเสมอภาคกันในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษา พบว่า ระดับปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมรายด้านมี ปัญหาการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านอัตราภาษีโรงเรือนและที่ดิน ด้านแรงจูงใจในการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน ด้านการบริการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน ด้านการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน และด้านข้อมูลข่าวสารภาษีโรงเรือนและที่ดิน ตามลำดับดังนี้

2.1 ปัญหาด้านอัตราภาษีโรงเรือนและที่ดิน พบว่า อัตราภาษีไม่มีความเหมาะสมในการจัดเก็บภาษี ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรที่จะมีการกำหนดอัตราค่าภาษีที่ชัดเจน เพื่อให้ประชาชนผู้เสียภาษีโรงเรือนและที่ดินได้รับรู้ถึงรายละเอียดอัตราภาษีในการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินที่ถูกต้องและสามารถลดระดับปัญหาได้อย่างดียิ่ง

2.2 ปัญหาด้านแรงจูงใจในการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน พบว่า ไม่มีขั้นตอนในการชำระภาษีที่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน ควรให้มีการดำเนินการประชาสัมพันธ์รายละเอียดขั้นตอนในการชำระภาษีเคลื่อนที่ตามหมู่บ้านและจัดทำแผ่นพับแจกจ่ายให้กับประชาชนผู้เสียภาษีได้อ่านทำความเข้าใจในรายละเอียดขั้นตอนและระยะเวลาในยื่นแบบแสดงการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน

2.3 ปัญหาด้านการบริการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน พบว่า ไม่มีการจัดให้เจ้าหน้าที่บริการนอกเวลาราชการในการรับชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการมอบหมายงานหรือทำคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินนอกเวลาราชการและเคลื่อนที่ตามหมู่บ้าน เพื่อให้บริการกับประชาชนผู้เสียภาษีและเต็มใจในการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน

2.4 ปัญหาด้านการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน พบว่า ไม่มีการรายงานการจัดเก็บภาษีให้รู้ว่าเมื่อยอดเงินรายได้จากการจัดเก็บภาษีจำนวนเท่าไร ควรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการติดประกาศยอดจำนวนการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ถึงจำนวนเงินรายได้

ทั้งสิ้นในแต่ละปีงบประมาณ โดยติดประกาศไว้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลและที่ทำการ
ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน

2.5 ปัญหาด้านข้อมูลข่าวสารภาษีโรงเรือนและที่ดิน พบว่า ไม่มีการจัดเจ้าหน้าที่ไว้
บริการเวลาพักเที่ยง ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการมอบหมายงานหรือทำคำสั่งให้
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ เพื่อบริการรับชำระค่าภาษีโรงเรือนและที่ดินให้กับ
ประชาชนผู้มาชำระภาษีได้เกิดความสะดวกรวดเร็วและตอบสนองความต้องการประชาชนได้เป็น
อย่างดียิ่ง

3. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจในการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน เพื่อรับรู้
ถึงความสนใจในการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินและบรรลุเป้าหมายขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นต่อไป

3.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน เพื่อนำผล
การศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดเก็บรายได้มากยิ่งขึ้นให้กับหน่วยงานองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป